

BOUWHISTORISCHE NOTITIE, opgesteld door Wim Weve, bouwhistoricus, in 2011 in verband met een voorgenomen verbouwing van Vlamingstraat 25.

Wim Weve was in 2011 werkzaam bij de gemeente Delft, Vakteam Monumentenzorg en Bouwkwiteit. Hieronder een deel van zijn tekst.

Historische aspecten

Het pand komt niet voor op de oudste kadastrale kaart, de Kadastrale minuut uit 1832. Toen was er ter plaatse van het onder meer Vlamingstraat 25 en het rechts belendende perceel Vlamingstraat 21/23, een groot open terrein dat zich aan beide zijden achter belendende percelen verbreedde en zich naar achteren uitstreckte tot aan de Trompetstraat. Daar had het terrein een forse perceelsbreedte, zich uitstrekkend van een nu niet meer bestaand klein huisje achter het hoekpand Vrouwenregt 9 tot aan Trompetstraat 24. Het kadastrale perceel omvatte ook de poort (de 'Emmauspoort') tussen Vrouwenregt 9 en Vrouwenregt 10/11 waarmee het rechtstreeks vanaf het Vrouwenregt bereikbaar was.

Het grote perceel werd in 1832 omschreven als tuin en was toen eigendom van likeurstoker Daniël Floryn, eigenaar van Vrouwenregt 10/11. Hij bezat in 1832 bij elkaar 13 percelen en 7 huizen in Delft. In het pand met het huidige adres Vrouw Juttenland 16/18 had hij zijn likeurstokerij. Hij bezat ook de links en rechts belendende panden. Het pand met het huidige adres Vrouw Juttenland 14 t/m 14c, rechts van de voormalige stokerij, is zeer groot en kan de woning zijn geweest van de kennelijk gefortuneerde ondernemer Daniël Floryn.

Dat de grote tuin zich in 1832 ook uitstreckte achter Vlamingstraat 27 kan mede een verklaring zijn voor het feit dat het grondperceel van Vlamingstraat 25 ter hoogte van de keukenuitbouw een klein, buiten de linkerzijgevel uitstekend gedeelte heeft achter dat buurpand. Daar is nu een bergruimte, maar mogelijk was daar ooit een toilet van Vlamingstraat 25. Het pand komt al wel voor op de op één na oudste kadastrale kaart die uit 1870 dateert. Maar toen was de keukenuitbouw er nog niet.

Waarnemingen en bevindingen

Voorgevel

Lijstgevel, in één fase ontstaan, zeer waarschijnlijk kort voor 1870. Gevelopeningen onder strekken. Kozijnen met profiellatten. De voordeur is een betrekkelijk luxe uitgevoerde paneeldeur; profiellijsten rond de panelen op de hoeken naar buiten omgezet. Vensters op verdieping waren ooit T-vensters. (aanhechting verticale roede onderraam nog zichtbaar)

Begane grond

Voorste gedeelte gang als halletje van de rest van de gang afgescheiden door een fraai tochtdeurkozijn met bovenlicht. Tussen deur en bovenlicht fraai tussenkalf met verdiept veld. In de deur grote ruit met sierlijke, meervoudig gebogen, bovenroede, rakend aan de bovenregel. De zwikken in de bovenhoeken gevuld met glas. In de deur en het bovenlicht fraai decoratief geëts glas met arabesken en florale motieven. In halletje een stucplafond met decoratieve rozet. Gangvloer met opvallend grote marmeren platen ter breedte van de gang. Achterin bij trap kleinere marmeren tegels.

Voor- en achterkamer met tussenzone (In tussenzone oorspronkelijk met kast en bedstede?) zijn tot één woonkamer samengetrokken. In het voorste gedeelte, de v.m. voorkamer, is een enkelvoudige balklaag in het zicht. De balken liggen van voor naar achter. Tegen de onder- of een zijkant zijn bij enkele balken planken getimmerd. In v.m. tussenzone en achterkamer vlak stucplafond.

Trap naar de verdieping aan einde van de gang, met fraai versierde eindbaluster en houten versierde spijlen. De locatie van de trap zo ver naar achteren is opmerkelijk omdat trappen gebruikelijk tussen voor- en achterkamer omhoog gaan. Mogelijk was er in de oudste bouwphase daar wel een trap.

Op de verdieping zijn alle wanden en plafonds afgewerkt met vlak stuc. Gezien de richting van de vloerdelen op zolder liggen de plafondbalken (= zolderbalken) van links naar rechts, opgelegd in de zijgevels.

De trap naar de zolder is een oorspronkelijk los in de ruimte staande trap met treden die in de bomen gestoken zijn maar daar ook aan de voorzijde iets uit steken zodat de treden niet te smal zijn. De trap ligt als het ware op een schuingeplaatste aftimmering van schrootjes. In de zoldervloer zijn sporen van een traphekje aanwezig. De trap heeft ooit, bovendien iets steiler, vrij in een ruimte gestaan. De trap is smaller dan het trapgat. Alles wijst erop dat de trap, die in oorsprong vroeg 19de-eeuws kan zijn, hier later is aangebracht. Grotendeels open zolder met aan achterzijde een van de zolder afgescheiden kamertje.

.....

Conclusie bouwgeschiedenis

Het is niet aannemelijk dat de balklagen met een verschillende balkrichting, die boven begane grond (voorzijde) en die boven de verdieping, in één bouwphase zijn aangebracht. Het pand moet daarom twee hoofdbouwfasen te hebben gekend. Het is midden 19de eeuw, in ieder geval na 1832 en waarschijnlijk kort na dat jaar, gebouwd. Het was toen, gezien de verdiepingsbalklaag in het voorste gedeelte zeer waarschijnlijk een dwarshuis met één bouwlaag en een kap met de nok evenwijdig aan de straat. Het was toen als kleine arbeiderswoning te karakteriseren. De huidige zoldertrap zou de oorspronkelijke trap uit de eerste bouwphase kunnen zijn en dan de zolder van het éénlaagshuis hebben ontsloten. Later is het pand naar achteren verlengd en van een verdieping voorzien waarbij onder meer de huidige kap en voorgevel ontstonden. Dat zou, gezien de weergave op de kadastrale kaart van 1870, voor dat jaar gebeurd moeten zijn. En gezien de datering van de eerste bouwphase en de architectonische kenmerken waarschijnlijk zelfs kort voor 1870. De uitvoering en detaillering van de voorgevel, het fraaie tochtdeurportaal, de grote marmeren platen op de gangvloer en de fraaie leuning met eindbaluster van de trap naar de verdieping geven enige allure aan het pand dat als middenstandswoning gekarakteriseerd kan worden. De keukenuitbouw en de serre lijken, gezien de gebruikte materialen en vormen, rond 1900 te zijn aangebracht.

In de tweede helft 20ste eeuw hebben er inwendige modernisering plaatsgevonden waarvan in het bouwtoezichtarchief niets is aan te treffen. Toen zijn voor- en achterkamer op de begane grond tot één geheel samengetrokken.